

Nr 785

Av herr Elofsson, Gustaf, och herr Nilsson, Yngve, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 5, med förslag till lag om avveckling av fideikommiss m. m., och nr 26, med förslag till förordning om inkomstbeskattning av fideikommissbo, m. m.

I anledning av Kungl. Maj:ts propositioner nr 5, med förslag till lag om avveckling av fideikommiss m. m., och nr 26, med förslag till förordning om inkomstbeskattning av fideikommissbo, m. m., få vi anföra följande.

Frågan om fideikommissens avskaffande har i decennier stått på dagordningen. Senast var den föremål för utredning under åren 1952—1959. Föreliggande proposition rörande avveckling av fideikommissen bygger på det betänkande, som utgjorde resultatet av nämnda utredning. Under den tid, som utredningen av ärendet pågått dels inom den särskilda utredningskommittén, dels inom vederbörande departement, ha emellertid problemställningarna väsentligen förskjutits och det allmänna betraktelsesättet förändrats. Förutsättningarna äro i dag helt andra än enbart för några år sedan. Att så är fallet har också i propositionen i viss mån kommit till uttryck genom förslaget om aktiebolagsformens användning för undvikande av splittning av fideikommissegendomarna. Men aktiebolagets användbarhet för ifrågavarande ändamål är väsentligen avhängigt av flera olika samhällsfaktorer varom i dag ovisshet råder. I detta hänseende må hänvisas till att frågan om den statliga inkomst- och förmögenhetsskatten ligger i stöpslevet. Frågan utredes genom allmänna skatteberedningen. Samma är förhållandet med jordbrukspolitiken, som utredes genom 1960 års jordbruksutredning. Slutligen är även arrendelagstiftningens utformning, som också är av betydelse i detta sammanhang, föremål för utredning genom arrendelagsutredningen.

Angivna förhållanden göra att enligt vår mening den nuvarande tidpunkten är mindre lämpad för det slutliga ställningstagandet till frågan om fideikommissinstitutets avskaffande och formerna därför. Ett uppskov av frågans avgörande i avvaktan på slutförandet av angivna utredningar på skatternas, jordbrukspolitiken och arrendelagstiftningens områden synes därför motiverat. Det må erinras om att bl. a. RLF uttalat sig för ett dylikt uppskov.

Under återropande av vad sålunda anförts hemställa vi,

att riksdagen måtte *dels* uttala, att propositionerna i ämnet icke kunna för närvarande av riksdagen antagas, *dels*

ock anhålla att frågan måtte ånyo underställas riksdagen, sedan pågående utredningar om skattepolitiken, jordbrukspolitiken och arrendelagstiftningen slutförts, med beaktande av de resultat, till vilka nämnda utredningar ha kommit.

Stockholm den 17 oktober 1963

G. Elofsson
Vä

N. Yngve Nilsson
